

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN
te Tongeren bij M. COLLÈG, uitgever en
eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT
binnen de stad, 7 fr. per jaar.
buiten de stad, 8 fr. „
Een blad afzonderlijk 15 centiem.
Aankondigingen 15 centiem per druk-
regel.

TONGEREN, DEN 30 JANUARIJ.

Nieuwe liberale rechtvaardigheid.

De pastoor van Couture St-Germain had in 1865 een eigenhandig testament gemaakt, waarbij hij « 2000 fr. bezette tot het stichten eener beurs, in 't Collegie van Wavre, ten voordeele zijner arme bloedverwanten en der armen van het Walenland. » Deze testamentaire bepaling, drie jaren voor de beroovingswet der Studiebeurzen geschreven, is door ons ministerie als niet geschreven beschouwd, en 't heeft de 2000 fr. simpel en eenvoudig aan de studiebeurzen van Brabant overhandigt. Zoodat de arme bloedverwanten van den stichter de hun toegedachte som zullen genieten, als het de heer Bara en zijne commissie believen zal. De wil van den heer Bara gaat immers boven den wil van den stichter. Dat is, volgens de nieuwe wetgeving, een punt van ons geloof!

Een ander voorbeeld nog :

Bij testament van 4 maart 1859, slijcht de heer Tonnelier, eigenaar te Doornik, eenige studiebeurzen, en stelt als vergevers of collateurs derzelve, den voorzitter van het arm bestuur, eenen bloedverwant des stichters, en den pastoor van St Jacob te Doornik. Welnu, bij koninklijk besluit, ondertekend : *Leopold II*, en tegengetekend : *Bara*, neemt men de duizenden van den heer Tonnelier aan, en men geeft ze aan de besturende commissie ; maar van zijnen uitersten wil, van zijne stipte bepalingen, geen woord, geen enkel woord !..... zooveel alsof hij niet gesproken hadde !.....

Ziedaar hoe men tegenwoordig den *eigendom* in België eerbiedigt !

De *Vrije Vereniging van Landbouwers*, te Gistel, heeft aan de Kamer der Volksvertegenwoordigers een verzoeken gezonden, waarin gezegd wordt dat het wetsontwerp op de krijgsheerinnrichting op de landelijke bevolkingen « den pijnlijksten indruk heeft gemaakt. »

De Vereniging denkt, dat er voor het vrije België maar twee stelsels van krijgsinrichting mogelijk zijn : dat van Zwitserland, waar iedereen, zonder onderscheid, tot de landsverdediging geroepen is ; ofwel dat van Engeland, waar het leger uit vrijwilligers is saamgesteld. De gemakkelijheid, waarmede men ten onzent vrijwilligers voor Mexico heeft gevonden, doet haar aan het laatste de voorkeur geven, hetwelk nog vooral dat onschatbaar voordeel heeft, geene afbreuk te doen aan de kostbaarste der vrijheden, namelijk de *persoonlijke vrijheid*.

Kiezingen.

Gisteren hebben er te Brussel en te Charleroi kiezingen voor eenen volksvertegenwoordiger plaats gehad, ten gevolge der benoeming van M. Jamar, tot minister van openbare werken, en van M. Pirmez, tot minister van binnenlandsche zaken. Bijden zijn zonder oppositie gekozen.

Het verdient opmerking dat er te Brussel, op meer dan 13.000 kiezers, slechts 1.285 naar de stembus zijn gekomen. M. Jamar heeft 1203 en M. Pirmez 1438 stemmen bekomen. Welke overwinning voor den doktrinairen winkel !

Wij weten niet meer in welk blijspel een vader tot zijnen zoon zegt : « Ik laat u toe te trouwen met wie gij wilt, maar het moet met mejuffer Dinge zijn. »

De doktrinaire associatie van Brussel handelt op dezelfde wijze met de kieskudde, aan welke zij eenen naam geeft om uit te blaten, en den 27 januarij zijn de brusselse kiezers *vrij* geweest te kiezen, wien het hun behaagde ; maar het moest de *kandidaat der associatie* zijn.

En die kluchtspelers, zegt de liberale *Sancho*, spreken van het *perindo ac cadaver* der jesuiten! En die hansworsten spreken van katholieke kieskudden !

Inhaling van Mgr Dechamps.

Dinsdag heeft te Mechelen, met groote plechtigheid en onder eenen aanzienlijken toeloop van volk, de plechtige inhaling van Mgr Dechamps plaats gehad. Ziehier eenige bijzonderheden over dit schoon feest :

De eerste bestond uit drie verschillende gedeelten: het eerste bevatte de gilden der ambachten, de pensionnaten, het college van St-Rombout, de

eerste afdeling van het aartsbisschoppelijk seminarie en de broedersschappen : het tweede de geestelijkheid. Het derde, de geestelijke, burgerlijke en krijgsoverheden.

Ten 12 1/2 ure vereenigden zich al de broedersschappen en kringen in hunne lokalen of kerken, om zich van daar, zooveel mogelijk in korps en in orde, naar de vereenigingsplaats te begeven. Aan het hoofd van elke parochie werd de erkenningsvaan der kerk gedragen. Vervolgens kwamen de broedersschappen, voorgestaan door de huijeren en andere kenterkens.

Juist om 1 uur begaf zich de stoet op weg. Het kapittel trad den nieuwen Aartsbisschop te gemoet tot buiten de stad. Op 't oogenblik dat Z. Em. den voet op den grond zette, knielde hij neêr, en kuste een kruisje, welk hem door den deken des kapittels werd aangeboden. Vervolgens werd de prelaat naar de Hanswijkkerk gebracht, waar hij de pontificale kleedren en den staf nam, waarna de stoet naar de hoofdkerk trok.

Het kapittel, voorafgegaan van het aartsbisschoppelijk kruis, stapte onmiddellijk voor den Aartsbisschop, die alleen onder een baldakijn ging.

Achter de baldakijn kwamen de prelaten, met den pauszeliiken nuntius aan het hoofd.

De stad was zeer prachtig versierd. De gevels der huizen waren verdwenen onder de behangsels, bloemen, jaarschriften, dichtten, vlaggen, schilderingen, enz. De kleuren van den Paus vereenigden zich met die van België.

Komplot te Parijs.

De fransche regering heeft in de laatste dagen voorzorgsmaatregelen op groote schaal genomen, ten gevolge van het verspreiden van oproerige proklamatiën en van een geheim blad, getiteld : *de Republiek*. Het geheele garnizoen te Parijs was in de kazernen gekonsigeerd en de militaire posten waren verdubbeld.

Genoemd blad schijnt het eerste nummer te zijn van het orgaan eener in 't geheim werkende uitvoerende commissie, welke gelijk den titel van het blad aantoon, zich ten taak gesteld heeft het keizerrijk omver te werpen. Alle fransche republikeinen worden in dat blad opgeroepen, om eindelijk de toevlucht te nemen tot gewelddadige middelen en het juk af te werpen, dat sedert 16 jaren op Frankrijk drukt.

Wat men onder de gewelddadige middelen verstaat, wordt openlijk gezegd. Elke republikein wordt aangespoord een voorbeeld te nemen aan Brutus en den tiran aan te vallen, waar men hem ontmoeten moze en zich onmiddellijk tot tegenweer voor te bereiden, als men door de agenten van het gezag ergens op onwettige wijze belemmerd wordt.

Het programma der geheime regering wordt insgelijks medegedeeld. Het komt in vele opzichten overeen met de stukken van dien aard, welke in vorige tijden in Frankrijk verschenen zijn. Het eindigt echter niet met den uitroep : *Leve de democratische en sociale republiek!* doch alken met dien van : *Leve de republiek!* Het devies : *gelijheid, vrijheid en broedertijheid* ontbreekt evenwel niet.

Daar de keizerlijke politie, die geacht wordt zoo waakzaam te zijn en buitengewoon talrijk is, van het bestaan van dit komplot niet vooraf onderricht werd, behoeft geene verwondering te wekken, als men in aanmerking neemt dat Parijs met zijne kolossale, uit alle elementen bestaande bevolking, uit den aard der zaak geene gelegenheid moet aanbieden, om in het duister te werken ; doch meer bevreemding mag het wekken, dat de politie tot dus verre niet op het spoor van het komplot is gekomen. Men heeft ten minste nog niets van arrestatiën vernomen, die thans stellig meer dan anders de de aandacht zouden getrokken hebben. De keizer die zich te Compiègne bevond, toen bovengenoemd blad verspreid werd, heeft natuurlijk onmiddellijk kennis van de zaak gekregen en moet er nog al gewicht aan gehecht hebben, als men op de groote voorzorgsmaatregelen let, die genomen zijn.

Halsrechtling.

Wij hebben de halsrechtling van de veroordeelden der italiaanse baanstroopersbende gemeld. Eene telegrafische depeche uit Marseille, gedagtekend 27 januarij, meldt ons ten dien opzichte het volgende :

« Dezen morgen, ten 7 1/2 ure, heeft de halsrechtling der 3 italiaanse bandieten Coda, Quarenta en Nardi, plaats gehad.

« Te middernacht werden de vier veroordeelden, welke in de gevangenis van Aix waren opgesloten, ontwaakt om hun te zeggen, dat hunne voorziening in kassatie en hunne genadevraag voorzien waren. Alstoen werd Malaterra onmiddellijk van zijne medegezellen afgeschei-

den. De drie anderen zijn, ten 4 1/2 ure onder goed geleide te Marseille aangekomen. Zij zouden gedurende den gauschen weg eene groote gelatenheid. Coda zegde aan zijne medegezellen : *Fate coraggio* (hebt moed) Nardi, welke eerst uêrslachting was, heeft zijne helderheid terug gekregen en vroeg om openbaringen aan den procureur-generaal te doen.

Coda verzocht hen te voet te laten gaan, ten einde zij vaarwel aan de fransche bevolking zouden kunnen zeggen en haar hun berouw uit te drukken. Doch dewijl er zich eene tallooze volksmenigte bevond en dat hierdoor den overtocht zou kunnen vertraagd geworden zijn, heeft men hen in rijtuig doen stappen.

Nardi heeft op het schavot met eene heldere stem vergiffens aan God en de menschen gevraagd. Quarenta was stilzwijgend. Alvorens Coda in het rijtuig stapte, heeft hij den beul omhelsd, en hij is moedig en in gevoelens van het diepste berouw gestorven.

Er was een aanzienlijk militaire toestel rond het schavot voorbereid, en alles is zonder het minste incident afge-loopen.

Ongeeluk op den Ijzeren weg.

Het *Organe de Mons*, bevat de volgende smertelijke inhebtigen, opzichteus een groot ongeluk, hetwelk er op den ijzeren weg van Bergen naar Quévrain, nabij Bousou, heeft plaats gehad.

« De reizigerstrein, welke ten 7 ure 41 minuten uit Bergen vertrekt, had de statie van Bousou verlaten en bevond zich op de hoogte van het gesticht van M. Dorzée, toen een stoomtuig, hetwelk gewoonlijk uit Quévrain wordt gezonden, om in de statie van Jemmapes de dienst der manoeuvres te verrichten, met vollen stoom kwam aangereden.

« Dit stoomtuig bevond zich wellicht op 100 meters afstand van den reizigerstrein, toen het door eene oorzaak welke nog niet gekend is, buiten de sporen liep en op het achtergedeelte van dien laatste reed. De wielen der beide machines liepen in elkander en de reizigerstrein werd onmiddellijk stil gehouden. Alstoen had er een verschrikkelijk toneel plaats.

« De koopwaren-waggon reed op het lokomotief, de postwaggon, welke er op volgde, werd verbrijzeld en het reizigers rijtuig dat er achter was, onderging hetzelfde lot. In dit laatste rijtuig bevonden zich een 15 tal personen, de ene werden aan het hoofd en anderen aan de lenden gekwist ; zekere M. Bouvin werd de billen, en M. Dubois de beenen gebroken, terwijl M. Thierry op verschillige plaatsen zwaar gekwist werd.

« In het kompartiment bevond zich een reiziger van het huis Beckers, te doornik ; die jongeling werd verschrikkelijk gekwist en men twijfelt of hij zijne wonden zal overleven ; eene arme oude vrouw, welke nevens hem zat, werd het hoofd verpletterd. Wie weten niet wie de andere personen waren, welke zich in den waggon bevonden ; doch allen werden zwaar gekwist.

« De reizigers, welke zich in de andere rijtuigen bevonden, zijn er met lichte kneuzingen en eenen overgrootten schrik afgekomen ; een 40 tal hunner werden licht gekwist, de eenen aan het hoofd, de andere aan de armen en beenen.

« Wonderlijke zaak ! de postwaggon, welke achter het koopwarenrijtuig volgde, werd verbrijzeld ; er bleef slechts den planken vloer van over, het gausche bovengedeelte was weggerukt ; de beamtten welke er zich in bevonden, bekwamen slechts wonden die betrekkelijk onbeduidend zijn. De rene werd den neus gebroken, de andere bekwam eene kneuzing aan het oog ; doch, die beamtten klagen over inwendige pijn en wellicht is hun toestand zoo goed niet als men denkt. Van den waggon, waarin zich de hooger gezegde personen bevonden, is insgelijks slechts de planken vloer overgebleven en men kan met moeite begrijpen, dat de reizigers niet gelijk het materieel verbrijzeld en in stukken gehakt werden.

« De machinist van het stoomtuig, komende uit Quévrain, werd op den slag gedood ; er was hem eene ijzeren staaf door het lichaam gedrongen. De stoker was zwaar gekwist en hij zou gisteren aan de gevolgen zijner wonden bezweken zijn.

« Al de gekwisten zijn bij M. Dorzée, burgemeester van Bousou, en in andere huizen gedragen ; zij worden er goed verzorgd, doch de toestand van verscheidene hunner wekt groote onrust op. »

Ziehier eenige verdere berichten : De toestand der hoogergenoemde gekwisten boezemt groote onrust in. De heer Rutenu heeft de afzetting moeten ondergaan. Hij leed die verschrikkelijke operatie met den grootsten moed, en toen eenige oogenblikken nadien zijne vrouw

kwam toegesien, vond hij nog, niêtt-gestaand zijn allertreurigsten toestand, woorden om haar op te beunen. De heer Accarain heeft gewild, dat hij naar Bergen teruggevoerd werd, hetgeen geschied is. Hij klaagt van inwendige pijn, spuwt bloed, en verkeert in zeer bedenkelijken toestand. De reiziger des heeren Beckers van Doornik, was gisteren ook in hopeloozen staat : men vreesde dat hij den nacht niet zou hebben kunnen doorkomen.

Men kent nog de arme vrouw niet, wier hoofd gausch verpletterd is geworden. Men vermoedt, dat zij van St-Ghislain is. De *Gazette de Mons* zegt, dat die ongelukkige oude vrouw nooit perspoorweg had willen reizen : zij was te Bousou in den wagon gestapt, doch men had er haar, om zoo te zeggen, moeten instooten, zooveel weerzij toonde zij Twee minuten later was zij reeds een lijk ! Welk een verschrikkelijk voor-gevoelen had die ongelukkige ! Haar hoofd werd verpletterd tusschen twee banken.

Het gemelde blad noemt een nieuw slachtoffer op, namelijk eene vrouw, die met haar kind reisde : zij zou op den slag gedood zijn.

Frankrijk.

DE NIEUWE LEENING.

Het fransche gouvernement gaat eene leening doen van 440 millioenen, waarover M. Magne, minister van financiën verslag gedaan heeft in de voorlaatste zitting der Kamer.

Het verslag van den heer Magne is natuurlijker wijze het onderwerp van alle gesprekken, vooral ter Bourze, alwaar men dezelve sinds lang reeds voorzien had. Die tijding heeft derhalve geene de minste ontroering gebaad in de financiële wereld.

Bij middel eener leening van 440 millioen franks, zullen de budgets van 1867, 1868 en 1869 in evenwicht worden gebracht, en zal het cijfer der vlottende Staatsschuld blijven aan 936 millioen franks.

Aan de houders der Mexicaanse obligatiën is het recht erkend op de som van 1,680,000 fr., welke zich bevindt in de Cassiëaticas benevens op een saldo van 5 millioen fr., welk hun toekomt. De Staatsraad is gelast de zaak der obligatiën nader te onderzoeken en te ziek of er redens bestaan voor het verleenen van schade-loosstellingen.

Een en ander saam gerekend, komt men tot het besluit dat de nieuwe leening eigenlijk het cijfer van 750 millioen franks zal bereiken.

Ter zitting van het Wetgevend lichaam heeft de heer Genteur, in zijn antwoord aan den heer Lanjainis gezegd, dat de oude kerkhoven van Parijs geenszins bedreigt zijn met eene gedwongene ontzegging. De beaadselag over dit vraagstuk zal morgen worden voortgezet.

Naar ver-zkert wordt, zal de vorming der nationale garde door de regering zoo zeer worden bespoedigd, dat hare afdelingen reeds in het laatst der maand mei eerstkomende zullen kunnen worden vereenigd tot het houden van oefeningen.

Men meldt dat de heer de Falloux een' brief zal openbaar maken over de drukperskwistie, in antwoord op dien van den heer de Persigny. Men wenschte dezen laatsten gisteren op de Tuileries geluk met zijn jongste geschrift. Men zegt, dat het Wetgevend lichaam vrij gunstig gestemd is voor de drukperswet, maar zeer vijandig nopens het ontwerp van wet op het recht van vereeniging.

Volgens het *Annuaire de l'Algérie*, van 1868, bedraagt de gezamenlijke bevolking der 3 gewesten van dat rijk (Algiërs, Oran en Constantine) 2.921,236 zielen, waaronder zich 2,652,072 Muzelmannen en 122,119 Fransen bevinden. De oppervlakte bedraagt in het geheel 491,500 hectaren, van welke echter slechts 139,500 bebouwbaar zijn, daar de overigen in de woestijn Sahara liggen. De openbare inkomsten bedroegen gedurende den laatst afgesloten dienst 6,865,366 fr. waarin Constantine alleen voor 3,458,678 fr. heeft bijgedragen. De Muzelmaanse bevolking van laatstgenoemd gewest bedraagt dan ook het dubbel van die van Oran en een derde meer dan die van Algiërs.

Oostenrijk.

De Keizer heeft aan den minister Giskra opgedragen om het gemeentebestuur en de bevolking van Triest en van Weenen zijne erkentelijkheid te betuigen voor de hartelijke deelneming, waarvan in beide steden blijk gegeven is bij gelegenheid der ter aarde bestelling van het lijk van Keizer Maximiliaan.